

U S T A W A

z dnia 2026 r.

o zmianie ustawy - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia

Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860, z późn. zm.¹⁾) w art. 96 po § 1ah dodaje się § 1ah w brzmieniu:

„§ 1ah. W postępowaniu mandatowym, w sprawach o czyny określone w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2063) można nałożyć grzywnę w wysokości do 3 000 zł.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Opracowano pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego

Monika Walewska

/podpisano elektronicznie/

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1178, 1661, 1814, 1818 i 1872 oraz z 2026 r. poz. 473.

UZASADNIENIE

Zgodnie z brzmieniem art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. - Prawa o miarach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2063), zwanej dalej „ustawą”:

„Kto wbrew przepisom ustawy:

- 1) wyraża wartości wielkości fizycznych w jednostkach miar innych niż legalne,
 - 2) wprowadza do obrotu lub użytkowania, stosuje, bądź przechowuje w stanie gotowości do użycia przyrządy pomiarowe, podlegające prawnej kontroli metrologicznej, bez wymaganych dowodów tej kontroli lub niespełniające wymagań,
 - 3) użytkuje przyrządy pomiarowe w dziedzinach, o których mowa w art. 8 ust. 1, niezgodnie z warunkami właściwego ich stosowania,
 - 4) dokonuje legalizacji pierwotnej lub legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych bez wymaganego upoważnienia,
 - 5) (uchylony)
 - 6) świadomie utrudnia organom administracji miar wykonywanie ich zadań w zakresie sprawowania nadzoru
- podlega karze grzywny.”.

W przypadku stwierdzenia wystąpienia czynów zabronionych opisanych w art. 26 ust. 1 ustawy, uprawnione organy mogą nałożyć, zgodnie z art. 96 § 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860, z późn. zm.), grzywnę w wysokości do 500 zł, a w przypadku, o którym mowa w art. 9 § 1 Kodeksu wykroczeń - do 1000 zł, niezależnie od skali stwierdzonych nieprawidłowości.

W Informacji o wynikach kontroli Nr P/23/088: „Funkcjonowanie administracji miar”, Najwyższa Izba Kontroli, zwana dalej „NIK”, wskazała, że kontrola użytkowników odmierzaczy paliw przeprowadzona przez Okręgowe Urzędy Miar, zwane dalej „OUM”, na zlecenie NIK, wykazała m.in. nieprawidłowe odmierzanie przez przyrządy pomiarowe wydawanego paliwa.

W świetle powyższego, NIK sformułował wniosek *de lege ferenda* w zakresie rozważenia podjęcia działań w celu zwiększenia dopuszczalnych prawem kwot grzywien nakładanych

w drodze mandatów karnych, adekwatnie do społecznej szkodliwości naruszeń prawa dotyczących przyrządów pomiarowych służących do odmierzania paliw ciekłych.

Jak już wskazano powyżej, możliwa do nałożenia w postępowaniu mandatowym kara grzywny w maksymalnej wysokości 500 zł w przypadku wystąpienia czynów wypełniających znamiona z art. 26 ust. 1 ustawy, jest zbyt niska i nie ma charakteru działania prewencyjnego lub odczuwalnej sankcji.

Propozycja określenia wysokości kary grzywny, możliwej do nałożenia w postępowaniu mandatowym, na poziomie 3 000 zł pozwoli na jej prawidłowe miarkowanie przy uwzględnieniu stopnia społecznej szkodliwości ujawnionego czynu.

Przy ustaleniu zaproponowanej maksymalnej wysokości kary grzywny wzięto również pod uwagę, że podniesienie ww. wartości do zbyt wysokiego poziomu, może wpłynąć na zwiększenie się liczby odmów przyjęcia mandatów karnych, a w konsekwencji zwiększenie liczby kierowanych wniosków do sądów.

Opisany problem, związany z nieadekwatną wysokością grzywny nakładanej w postępowaniu mandatowym, ujawnił się na tle stosowania przyrządów pomiarowych, podlegających prawnej kontroli metrologicznej, które nie spełniały stawianych im wymagań poprzez nieprawidłowe odmierzanie wydawanego paliwa. Dotyczył zatem czynu z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Konieczność zachowania wewnętrznej spójności regulacji przemawia jednocześnie za podwyższeniem wysokości grzywny możliwej do nałożenia w postępowaniu mandatowym w stosunku do wszystkich zachowań opisanych w art. 26 ust 1 ustawy. Przeciętny stopień społecznej szkodliwości wszystkich zachowań opisanych w tym przepisie jest porównywalny, co przemawia za stosowaniem tożsamyh regulacji na gruncie postępowania mandatowego.

Należy również zwrócić uwagę, że górna granica kwoty mandatu za wykroczenia z art. 26 ust 1 ustawy nie uległa żadnej zmianie od wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2003). Obowiązująca wówczas ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860), przewidywała możliwość nałożenia mandatu w wysokości 500 zł.

Zmiana siły nabywczej pieniądza na przestrzeni ponad 23 lat samoistnie uzasadnia podwyższenie możliwej do nałożenia grzywny w postępowaniu mandatowym za wszystkie czyny opisane w art. 26 ust. 1 ustawy.

Proponuje się, aby projektowana ustawa – zgodnie z art. 2 – weszła w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia. Taki okres *vacatio legis* pozwoli na należyte zapoznanie się z przepisami ustawy i odpowiednie przystosowanie się do wprowadzanych zmian. Rozwiązanie będzie również korzystne z punktu widzenia organizacji i skuteczności nadzoru nad wykonywaniem przepisów ustawy - Prawo o miarach.

Projekt nie wymaga przedstawiania organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych, projekt ustawy nie będzie przedmiotem konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych, tj. rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L z 27.12.2006, str. 36).

Projekt nie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404), zwanym dalej „Regulaminem pracy RM”.

Zgodnie z § 52 Regulaminu pracy RM oraz zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 42 ust. 1 Regulaminu pracy RM, projekt został skierowany do koordynatora OSR.

Projekt nie dotyczy warunków określonych w uchwale nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205).